

СЯЛЯНСКАЯ

НІВА

Няхай жыве Беларускі Народ!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:

ВІЛЬНЯ, ЗАВАЛЬНАЯ 6. (Wilno, Zawalna 6.).

Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадзіны апрача сьвята.

Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сяляветву бяз выкупу!

Падпіска:

на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал.,
на 6 месяцаў 4 зал., на год — 8 зал.

Для заграніш удвая даражэй.

Аплата надрукаванага залежыць ад рэдакцыі

ВЫХОДЗЕ ў СЕРАДУ І СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Апошнія падзеі.

Хто добра сачыў у працягу апошніх двух месяцаў польскую віленскую прэсу, той лёгка можа зразумець цяперашнія літоўска-польскія здарэнні. Польская прэса адумыслова прысвячала вельмі шмат месца літоўскім справам, вырабляючы ў польскім грамадзянстве, патрэбны для рашучых крокаў, настрой. Кожны раз зьяўляліся ў прэсе весткі і артыкулы больш вострай і больш атакуючыя літоўскія адказныя палітыкаў у незалежнай Літве.

Нарэшце, напады польскай прэсы на Літву дайшлі да свайго кульмінацыйнага пункту, за імі ўслед пайшлі „retorsje“ адносна Літвіноў польскіх грамадзян і іх устаноў. За адну ноч адбыліся павальныя арышты Літвіноў, за адну ноч польскія ўлады пазачынілі літоўскія прыватныя школы! Якраз у гэту сумную для караных жыхараў Літоўска-Беларускага Краю часіну, у яго сталіцы Вільні адбыліся раптам неспадзеўкі, урачыстасці 7-мых угодкаў „вызвалення Вільні“.

На ўрачыстасць прыехалі вышэйшыя ўрадоўцы і міністры на чале з тым, які ў 1919 годзе выдаў вядомую адозву да жыхараў нашага краю. Адозва асталася адозваю, а жыццё прынясло нам рэалізацыю тых плянаў і замераў, з якімі польскае войска ішло да нас. Жыццё навучыла нас, як трэба разумець афіцыйныя дэкларацыі і нат артыкулы выдаваных законаў.

Не затрымліваемся над гэтым даўжэй, бо ўжо добра аб гэтай справе асьведамлены. Нас цікавіць справа цяперашніх літоўска-польскіх падзеяў. Не маючы бесстаронных і пэўных даных аб становішчы Палякаў у незалежнай Літве, ня можам сказаць што там робіцца. У кожным выпадку весткі падаваныя польскай прэсай нічога асаблівага не гавораць аб наступленні Літвы на Польшчу, ды і наагул, у цяперашніх абставінах жыцця, зьяўляецца сумліўным, што такое наступленне можа стацца. Пэўне-ж, калі адкінуць магчымую чужую помач, дык мілітарная сіла Польшчы здаецца перавышае мілітарную сілу Літвы. Дык ці-ж у справах літоўска-польскіх Літва можа пачынаць распаліваць агонь?

Ясная рэч, што не. А ўсё-ж такі, ня глядзячы на гэта, польска-літоўскія спрэчкі што раз больш напружваюцца, і робяцца ўсё больш магутнымі ў мірным часе. У гэтым усім трэба шукаць глыбейшых прычынаў, ці, часам, ня ёсць тут рэалізацыя ангельскіх плянаў? На гэтае пытаньне немагчыма адразу даць адказу, але ўжо наступленне яго, дае пэўнае выразнае сьвятло на польска-літоўскія нязвычайна заостраныя адносіны. Гэтыя адносіны чым больш будуць

Польска-літоўскае змаганьне.

Паміма тых арыштоў, аб якіх падавалася ў папярэднім нумары „Сялянскае Ніва“, адбыліся новыя арышты, але ўжо пераважна на правінцыі і таксама ізноў арыштавана некалькі ксяндзоў—Літвіноў.

У Віленска-Троцкім павеце арыштаваны: кс. Амброжы Якованіс і вучыцалі: Ст. Казлоўскі і Я. Казакевіч.

У Сэйнінскім павеце арыштаваны: ксёндз Двараноўскі з парахвіі Сэйны і кс. Шымелюн з парахвіі Ратвіца.

Польскі ўрад меў выслать з Польшчы як „чужаземца“ арыштаванага літоўскага сацыялістычнага дзеяча П. Каразя. Ужо на т пад надзором паліцыі даставілі Каразя на станцыю, але-ж пасля п. ваявода і віцэ-прэм'ер Бартэль раздумаліся і пашкадавалі Каразя, дык і вярнулі са станцыі на Лукішкі... А пашкадавалі дзеля таго, што ў Літве Каразя могуць арыштаваць, дык няхай лепей сядзіць на Лукішках... І пэўна, там могуць, а тут ужо арыштаваны.. Гэтак—лёгчэй, практычней і спрытней...

Тымчасам, пасля гэтакай „дабітнай“,—як гавораць Палякі,—працы, так ці іначай стэрызаваўшы Літвіноў—віленскія Палякі сабралі мітынг, каб пратэставаць проці тэрору, які, быццам, творыцца ў Літве над Палякамі.

Бачыце, калі арыштоўваюць Паляка на Літве, дык гэта—тэрор, а калі арыштоўваюць Літвіноў у Польшчы, дык гэта—няведама што.

Польскія ўрачыстасці ў Вільні.

Першыя весткі

Пасля рэпрэсіяў над Літвінамі, быццам гром з яснага неба, выпала вестка 8 г. кастрычніка аб урачыстым святкаванні сёмых угодкаў захопу Палякамі Вільні. Вестка гаварыла аб тым, што 9 г. кастрычніка прыезджае ў Вільню марш. Пілсудскі са сваімі міністрамі і ген. Жэлігоўскім, які камандаваў вайскамі захаршчымі ў 1920 годзе Вільню.

Прывезд марш. Пілсудскага.

Як пішуць польскія газеты ў Вільні, 9 г. кастрычніка рапцаю цягніком з Варшавы прыехаў у Вільню марш. Пілсудскі і некалькі міністраў. Спачаткі міністраў віленскага ўлада і прадстаўнікі польскіх грамадзкіх арганізацыяў. Ад напыянальных меншасцяў прадстаўнікоў ня было. Прыехаў таксама і ген. Жэлігоўскі.

Пратэсты.

Усе польскія палітычныя партыі (выключачоу сацыялістых) і рожныя грамадзкія арганізацыі ладзілі мітынгі, на якіх мелі пратэставаць проці ўдску Палякаў у Незалежнай Літве, хвалячы апошнія арышты Літвіноў у Польшчы.

Кожная з польскіх арганізацыяў, ладзячы мітынгі, выдала адозвы да народу.

вастрэйшымі, тым больш пакаданымі для Польшчы. Зусім зразумела, чаму польская прэса, перадусім урадавая, імкнецца сваімі артыкуламі, адозвамі і клікамі да дэманстрацыйных пратэстаў і адпаведных вечаў, пагоршыць польска-літоўскія спрэчкі. Даходзячы да гэтага вываду, ня можам сказаць, што спрэчкі патрэбны толькі для спрэчак, за гэтымі спрэчкамі відаць крыюцца нейкія новыя пляны ўрадовых дзейнікаў.

Гэтак прынамсі вапісаў „Kurjer Wileński“, які ходзячы навакола польска-літоўскае спрэчкі, арышты Літвіноў так-такі да нічога і не прызначыў. Станоўка адзначыўшы, што гэта і не адказ на тэрор і ня помста. Ну дык што? Можа выкрытае арганізацыя шпікоўства ці паўстаньня? Таксама не!..

Дык і вышла, што арыштавалі Літвіноў у Вільні ня ведама за што.

А вось у другім нумары той-жа „Kurjer“ проста такі плача, што прыходзіцца арыштоўваць сваіх-жа грамадзян толькі дзеля таго, што фашыст Вальдэмарас пасвоему пануе над Літвой...

Як-бы не выкручывалася польская прэса, усё-ж такі траба сьвярдзіць, што за Вальдэмараса—Чыбірас ці які іншы „рыс“ ці „ліс“—адказваць не павяяе.

Далейшыя арышты Літвіноў.

У Сувальскім павеце арыштавана дзевяць Літвіноў у м-ку Пуянску і вёсцы Войтакені.

Інтэрв'янцыя д-ра Альсэйні.

У сувязі з масавымі арыштамі Літвіноў у Польшчы, д-р Альсэйка, старшыня Літоўскага Часовага Камітэту ў Вільні, робіць стараньні перад польскім урадам аб спыненні арыштаў. У мэтах гэтага паслаў польскаму ўраду адпаведную дэпешу, на якую адказу яшчэ не атрымаў.

Прэса.

Усе польскія газеты прысьвяцілі свае нядзельныя нумары, як святкаваньню, так і апошняму польска-літоўскаму канфлікту. Палаём выпіску з перадавога артыкулу „Kurjera Wileńskiego“, „Сёмыя ўгодкі“:

„Сем гадоў мінае ад таго часу, калі літоўска-беларускія дывізіі пад даводтвам ген. Жэлігоўскага распачалі марш на Вільню. Праслаўленьня абаронаю Варшавы палкі ішлі ў родныя вёскі, у родныя хаты да каханае Вільні, дзе шмат хто з салдатаў пакінуў найбольш дарагія, найбольш кахання ў жыццё асобы“.

Ішлі літоўска-беларускія дывізіі, каб польскаму жыхарству, польскай культуры і польскай мове зьвярнуць належны на абшарах Літвы гістарычныя месцы“.

Ці можа быць што-колечы дурней, як гэтыя словы „Kurjera Wileńskiego“? Ці ня выходзіць яго заява за арбіты лёгікі ў сьвет глупоты?!

Ці-ж можа быць праўдзівым, каб Літвін ішоў душыць уласную дзяржаўнасць для карысьці некаму іншаму?!

Ці-ж можа быць праўдзівым, што Беларус, адвечны гаспадар Віленшчыны, ваяваў дзеля таго, каб аддаць сваю старонку пад панаваньне Варшавы?!

Урадавая газета „Kurjer Wileński“ проста і адкрыта піша: „Трэба адчыніць дарогу да новага лепшага заўтра“. Арышты, зачыненне школ, урачыстасці „вызвалення Вільні“, гэта відаць першыя крокі да „адчынення дарогі да лепшага заўтра“. Жыццё пакажа, якое будзе гэтае заўтра.

А. Замежны.

З жыцця Польшчы.

Справа Сойму і Сэнату.

Нядзельны польскі „Robotnik“ піша, што як яму ведама, дык справа распушчэння Сойму і Сэнату яшчэ ня была паручана ні ўрадам ні прэзідэнтам.

Так што справа выбараў новага прадстаўніцтва і дэс сучаснага находзіцца ў патаёмнасці: ніхто нічога ня ведае, апроча яго...

Валакіта.

Яшчэ ўсё далейшым цягам ідзе папярвая гутарка паміж марш. Сойму Ратаем і марш. Пілсудскім аб прэсавым законе.

Як ужо ведама, дык гэты закон соймам быў скасаваны, але-ж соймавую пастанову ўрад лічыць не правамоцнаю. Аб гэтым ізноў марш. Пілсудскі зрабіў заяву марш. Ратаю.

Так што пастановы найвышэйшае ўлады ў Польскай дзяржаве ня маюць значэння, бо ніжэйшая ўлада больш важыць.

Па законам юрыдычным гэтак мо' і несправядліва, але-ж па законам фізіцы, дык акурат добра, бо фізічныя цяжкія целы заўсёды

знаходзяцца на нізу, а лёгкія ўгары. Дык відаць, што ў Польшчы пануе не закон права, а воля дужага...

Сучасная пазычковая сесія.

У працягу некалькі месяцаў сёлета вясною адбывалася пазычковая сесія паміж польскім урадам і амерыканскімі банкірамі. Польскі ўрад хацеў тады пазычыць 150 мільёнаў далараў, г. зн. на кожнага грамадзяніна польскае дзяржавы па 5 далараў.

Можа хто што і „зрабіў-бы“, але-ж „праклятыя“ амерыканцы гэтутлікі грошай не далі... Паабяцалі, і быццам абяцанку на'т і падпісалі, на 15 мільёнаў злотых... На гэтым і канцы згубіліся.

Цяпер вось ужо распачалася другая пазычковая сесія. Гутарка ідзе аб 75 мільёнах далараў. Торг цягнецца ўжо даўжэнька, але-ж, як відаць амерыканцы ня любяць раскідацца грашмыма (мо' дзеля гэтага і багатыя), бо ніяк да нічога рашучага не даходзіць.

Былі зьявіліся весткі, быццам амерыканцы сумляваюцца выдаць пазыку польскаму ўраду дзеля таго, што польскі Сойм не зацвердзіць умову. В.прэм'ер Бартэль запярэчыў гэтаму.

Дзе ўгода?

Нядаўна ў м-ку Дзікаве ў Галіцыі адбыўся зьезд абшарнікаў-пілсудчыкаў. На гэтым зьездзе, як падаюць газеты, абгаварвалася вельмі многа палітычных справаў.

І вось, паўлюкевічавы „Беларускае Слова“ чэрпаючы весткі з „Dziennika Wileńskiego“, а луцкевічавы „Наша Праца“ карыстаючыся „Rzeczpospolita“ аднагалосна заяўляюць, што на тым зьездзе гаварылася аб неабходнасці паразумення з Ярэмічавымі Беларусамі. „Наша Праца“ так і піша, што быццам проста гэтак і гаворава на зьездзе з „ярэмічавымі Беларусамі“.

Кожны мае права ў сваім закрытым коле гаварыць што знае, гэта—адно, а другое тое, што забараніць польскім абшарнікам так ці іначай гаварыць—ні пасол Ярэміч ні хто іншы з Беларусаў-незалежнікаў ня можа. Як-бы яно там не сталася, аднак-жа з гэтае справы вынікае: што, калі гаварылі аб неабходнасці паразумення з ярэмічавымі Беларусамі, дык знача паразумення яшчэ няма, а, калі не гаварылі аб патрэбе паразумення з паўлюкевічавымі і луцкевічавымі Беларусамі, дык толькі дзеля таго, што яно—паразуменне ўжо ёсць. Гэта факт якому нельга прарэчыць.

Дык вось, на пытаньне: што гэта такое? Сам па сабе зьяўляецца адказ: уся гэтая гутарка, выразна сьведчыць, што паразуменне паміж польскімі палітыкамі і Беларусамі ёсць ня толькі з лагера Паўлюкевіча, але-ж і Луцкевіча таксама.

Ну, а з ярэмічавымі Беларусамі як? А гэтак як ёсць—змагаць і барацьба вось наш адказ і думаем, што ня знойдзецца ні адзін наш сябра і сымпатык, які, на перакор нам, быў-бы згодзен на прыкладу паўлюкевічавых і луцкевічавых „Беларусаў“ ісці на паразуменне і ўгоду.

3 украінскага жыцця.

Пасол Пашчук прапаў?

Пасол Пашчук, які вышаў з камуністычнага соймавага клубу і далучыўся да украінскага клубу, як падае „Українская Грамада“—прапаў.

„Ужо болей як тыдзень,—піша „Укр. Грамада“,—пасла Пашчука няма ў Варшаве і ніхто ня ведае дзе ён падзеўся. У сувязі з тым пачалі папырацца розныя чуткі... Тымчасам камуністычны пасол Вайцюк рэкламуе заяву пасла Пашчука аб тым, што нібы пасол Пашчук вяртаецца ізноў у камуністычную фракцыю, але-ж... і пас. Вайцюк таксама ня ведае дзе знаходзіцца цяпер пас. Пашчук“.

У гэтым выпадку газеты зьямяшчаюць розныя дагадкі і сумлівы за... жыццё пас. Пашчука... спадзяючыся, што справа хутка высьвіцца.

Беларусы ў Латвіі.

Старшыня Беларускага Нацыянальнага Камітэту сэн. Багдановіч, які езьдзіў у Латвію, падае, што ў Латвіі паводле афіцыйнай перапісі 1925 годзе Беларусаў у Латвіі лічыцца больш 38 тысячаў.

На гэтую лічбу маецца ў Латвіі 36 беларускіх так званых асяўных (пачатковых) школаў і 2 сярэдніх. (Гімназія ў Дзьвінску і вучыцельскія курсы ў Рызе). Гэта прыходзіцца адна пачатковая школа троха больш як на тысячу Беларусаў і адна сярэдняя—на восемнаццаць тысячаў. Усе гэтыя школы лічацца дзяржаўнымі і трымаюцца на кошт часткова дзяржавы, а часткова самаўрадаў.

Беларуская гімназія ў Дзьвінску пастаўлена дужа добра з пункту гледжанья і вучэбнага і выхаваўчага.

Пры гімназіі ёсць бібліятэчка, фізычны і хімічны кабінэты, хор, аркестра, драматычныя і навет балетныя гурткі, радыё, гурток і некалькі майстроўняў рамесляных: мэханічная, сьлясарная, такарная, сталарная, шавецкая і ткацкая. Вядуцца таксама практычныя зацяцці ў садзе.

Дырэктар гімназіі С. П. Сахараў. Дырэктар педагагічных курсаў у Рызе—п. Дземідаў.

Для апекі над усёй беларускай асьветаю пры міністэрстве асьветы ёсць асобны беларускі аддзел, які аўтаномна кіруе беларускімі школамі. Складаецца гэты аддзел выключна з Беларусаў. На чале яго стаіць К. Б. Езавітаў.

Пасля гэтых усіх дадзеных мімаволі ўстае пытаньне: а ў нас—на 2 1/2 мільёны Беларусаў?

Вось дык трагедыя!

Урадавы поўафіцыйны ў беларускай мове „Беларускі Дзень“ падае, што на абшары Віленшчыны сёлета адчынена 14 школаў з выкладоваю беларускаю моваю і 20 мешавых школаў з выкладоваю польска-беларускаю моваю. Але-ж на'т „Бел. Дзень“ захопліваючыся дабрадзействам польскага ўраду адносна Беларусаў, адзначаючы, што школьнае пытаньне вырашаецца ўжо лепей, заадно з гэтым піша, што з-за нястачы беларускіх вучыцеляў у новаадчыненых беларускіх школах будуць вучыць вучыцелі Паліякі.

Знача — беларускіх вучыцеляў няма!... А дзе-ж ты і 73 чалавекі, якія скончылі „беларускія“ вучыцельскія курсы ў Вільні ў 1926 г., аб чым у працягу ўсяго году „доктар“ Паўлюкевіч трубіў, як аб дабрадзействе польскага ўраду?...

А вось дзе!

Гэтымі днямі да нас зайшоў адзін Беларус-вучыцель з „паўлюкевічавых“ курсаў, які сказаў нам, што ён вучыць польскіх дзяцей на польскім Памор'і, бо там нястача вучыцеляў-Паліякоў!...

Характэрна, цікаўна, камічна і сумна... Ці-ж ня праўда?!

У беларускіх школах, беларускіх дзяцей, беларускай мовай будзе вучыць вучыцель-Паліяк, бо вучыцеляў-Беларусаў няма, а ў польскай школе, польскіх дзяцей, польскай мовай вучыць вучыцель-Беларус (ды й яшчэ права-слаўны)!

Ці гэтакія камедыя іграецца дзе іначай, ці толькі гэта мае месца ў польскай дзяржаве?!

ЯКУБ КОЛАС.

Сымон Музыка.

Поэма.
(Працяг).

III

Нікне ночка. Дзень чуць значна
З сьмехам ясным на вуснох
Ідзе з ёю ў стэп няўбачны
І губляе ў глыбінох,
Цёмна-сініх і далёкіх,
Там, дзе зорачкі гараць,
І дзе хмарак адзінокіх
Віхр ня сьмее заганаць.

Як той дзень за ночкай сьледам
Ходзіць кожную пару,
Шоў Сымон за старцам-дзедам,
Дзед—уніз, ён—ўгару.
Дзед слабеў і траціў сілы,
Круг жыцця ён замыкаў
І ступаў на край магілы,
Хлопчык круг свой пачынаў.

Шлі яны ад хаты к хаце,
З вёскі ў вёску, з краю ў край,
У сярмяжках—латка ў лаце,
З адным толькі словам—дай!
І ў прыгодзе ўсё бывала:
Ціснуў холад іх, мароз,
Сьнегам вочы засыпала,
Вецер торбачкі іх трос,
Як шалёны, выў, сьмяяўся,
Біў у твар і з ног скідаў
Ды ў лахмоўце забіраўся,
Шапкі з іх галоў зрываў
І ганяў па сьнежным полі,
Злы, бязжаласны вар'ят.
І Сымонка, як ніколі,
Зазнаў горачка тут шмат.
Але хлопчык шоў пакорна,

7) Мерным крокам, як і дзед;
Сьцежка ўсюды ім прасторна,
Ім адчынен белы сьвет.

Ды што нам у тым прасторы?

Што нам шыр без бераг-ў,
Калі мы—чаўночкі ў моры
Без вясёл, без жагдлёў?
І арлу прастор ня мілы,
Хоць і волен яму пуць,
Калі ён ня мае сілы
Вольна крыльлямі ўзмахнуць
І ляцець, куды ён хоча—
У бяздоньне глыбіні,
Там, дзе ў хмарах гром ракоча,
Самі паліяцка агні.

Неразлучны з скрыпкай-другам,
Хлопчык шоў, у сьнезе вяз,
А па хатах з дзедам цугам,
Вочы ўзняўшы на абраз,
Пеў жабрацкія літаньні,
У тон дзеду патрапляў
І дзядоўскія сьпяваньні
Ён на скрыпцы выйграваў;
І тады, як зрэдка сьпевы
Песень дзедавых сьвятых
Ціхым жаласьці напевам
Струн краналіся жывых.
Скрыпка раптам ажывала
І ўжо новым языком
Жаласць сэрца выяўляла
І зьвінела пад смьком.
І тады вакол Сымонкі
Усе зьбіваліся цясьней,
А дзядоўскія скарбонкі
Накладаліся паўней.
Грош завёўся ў дзеду ў латах—
Запамог Сымон яму...
Так па дворах і па хатах
Перакідалі зіму.
Надакучала-ж зіміца!
Прыхадзі хутчэй, вясна:

Ты—крылатая зарніца,
Ты—прызыўная струна,
Ты—дзяўчынка-чараўніца,
Ты прыветна, ты ясна,
Гучнай р дасьці паўна;
Ты—надзей і мар злучэньне,
Ты—гром песень, цішыня,
Ты—надзорнае імкненьне,
Ты—прастора-шырыня,
Ты—прыгожасьць-лятуценне,
Ты—развага-глыбіня,
Усьмех радаснага дня.
Прыхадзі-ж, вясенька-радасьць,
Буйна росамі зазьвізі,
Хай твая краса добра дасьць
І абудзіць гэты край!

І прышла яна, княгіня,
Пазганяла сьнег з зямлі,
І дзе толькі вочы кіне,
Ажыўлялася пустыня,
Травы, красачкі расьлі.
А Сымонка нецярпліва,
Сам ня знаючы, чаму,
Ждаў вясеньку, ждаў, як дзіва,
І кляў холад і зіму.
І цяпер ён быў вясёлы,
Бо ён чуў, што ён жыве,
Што жыве з ім лісьцік кволы;
Жыццё чулася ў траве,
У гаечку, у лясочку,
На палёх, і на лугох,
І ў зялёным лужочку,
І ў крынічных берагох;
І ў душы бы шлось сьпявала,
А пра што, душа ня знала—
Так сьпявалася само;
Чуў хлапчынка, што спадала
З шыі цяжкае яро.
Адзіноты, долі горкай,—
Сьвет хацелася абняць
І людзям бліскучай зоркай

У іх цемрадзі зазьвізіць
І скажаць ім, як пачасліва
Можна жыць і на зямлі,
А яны ўсе—злы-маўклівы
І гняўліва-абурлівы,
З рубяжоў добра вышлі.
Ён любіў і неба гэта,
Недасяжную глыб-сінь,
І бязсьмежка горных сьветаў,
І адвечную іх плынь.

Ідуць часам яны з дзедам,—
Месца слаўнае, цяпло,
Час паўднёвы прат абедам.
—Э, куды наша ня шло,—
Кажа дзед:—прысьядзем хіба?—
Хлопчык згодзен, хлопчык рад,
Хоць ня любіць дзеду-грыба:
Дзед залішне скупаваць,
Толькі цешыць абяцанкай,
А ня справіць халата,
І стары, а жыве зманкам,
Дзед—шалыга, шалахта.
А дзед сядзе каля дуба,
Кій паложыць на траву,
Люльку возьме ў рот бяззубы
І пахіліць галаву,
Ды пачне сваё казаньне,
Як навінен жыць Сымон,
Каб праз тое навучаньне
Лепш прыбраць яго ў палон,
Бо таму ня збыць пакуты,
Хто-б над старасьцю накіў.
—А скажы, дзядок: чаму ты
Мне халацік ня купіў?
Бач халат мой:—кучка гною
І няма ў ім рукавоў!
—А нашто халат вясною?
Ну, нашто, каб я здароў?
Меў-бы ты халацік новы,
Дык які-б ты быў жабрак?
Людзі пальцам ткнуць гатовы:

Што дзеецца ў сьвеце?

Кітайскія падзеі.

Замежныя газеты пішуць, што войска паўночна-заходняй часткі Кітая, якая знаходзіцца пад дыктатарствам Чанг-Тсо-Ліна, далейшым цягам адступае пад Пэкін, быццам дзеля таго, каб заняць лепшыя пазыцыі для абароны. Апошняя, як здавалася, рашаючая бойка паміж войскамі Чанг-Тсо-Ліна і губернатара правінцы Шансі Іена, не дала ніякіх рэзультатаў. У апошнюю хвіліну на падмогу Чанг-Тсо-Ліну, быццам, прыйшло 14 тысяч мангольскіх кавалерыстаў, якія ўратавалі яго армію ад ачальнага знішчэння. Губернатар Шансі пакіраваў проці іх пяць дывізіяў.

Дагадкі аб лёсе Пэкіна розпарэчаны. У той час, як карэспандэнты амерыканскіх газетаў лічаць няўхільным пераход Пэкіну ў рукі праціўнікаў Чанг-Тсо-Ліна, дык ангельскія трымаюцца думкі, што, калі гэта і здарыцца, дык ня хутка.

Тымчасам быццам губернатар Іен тэлеграфна звярнуўся да Чанг-Тсо-Ліна з прапановаю аб мірным дагаворы на варунках рэарганізацыі Чанг-Тсо-Ліна пэкінскага ўраду згодна нажаданьням Іена. Чанг-Тсо-Лін адказаў Іену, што прапанову аб згодзе прымае, але-ж з рэштаю варункаў не згаджаецца.

Пачер войска губернатара Шансі наступаюць на Пэкін з аднаго боку, а з другога ідзе на Пэкін армія генерала Фэнга. Фэнг ужо перайшоў Жоўтую раку. Хоць камунікацыя паміж Пэкінам і Цянь-Дзінам адбываецца рэгулярна, але-ж жалезна-каляёвы рух у Пао-Ці-Фу амальшто спыніўся.

Ангельская работніцкая партыя.

На сваім сабранні ангельская работніцкая партыя прыняла рэзалюцыю лідэра работніцкага руху Макдональда. У гэтай рэзалюцыі вонкавая палітыка ангельскага ўраду лічыцца шкоднаю для справы спакою на сьвеце. А дзеля гэтага ангельскія работнікі дамагаюцца ад свайго ўраду распачаць перагаворы з Амерыкаю адносна разаружэння. У першую чаргу яны дамагаюцца абвясціць марскую вольнасць. Значыць, хто хоча, той і навінен без усякага абмежаваньня карыстацца морам. Далей работніцкая партыя дамагаецца ад ангельскага ўраду, каб ён зрабіў дагавор з амерыканскім урадам аб вечным спакоі і каб значна пменшыў свой ваенны флёт.

Паўстаньне ў Мэксыцы.

У Мэксыцы (гэтакая ёсьць дзяржава ў Амерыцы) паўстала завіруха проці пануючага там ураду. Паўстаньне ахапіла ўжо 13 штатаў і наагул пашыраецца.

Згодна апошніх вестак па распараджэньню ўраду расстрэляна 2 генэралы і 1 палкоўнік, якія прысталі да паўстанцаў, але пачалі ў няволі ўрадавым войскам.

Паўстаньнем кіруе ген. Гомец, які, як відаць, імкнецца захапіць уладу ад прэзыдэнта Калдеса.

Гледзячы на сучасны стан рэчаў у Мэксыцы можна зрабіць трафныя вывады, што паўстаньне ня мае сацыяльнае рэвалюцыйнае гэта— проста асабістая спрэчка паміж палітыкаў, якія, тым ці іншым парадкам, сабраўшы „армію“ вядуць барацьбу за асабістае кіраўніцтва ў дзяржаве.

Склад найвышэйшага суду ў Маскве.

Газеты падаюць, што ў склад найвышэйшага савецкага суду ў маскве ўходзяць гэтакія асобы: Азеер, Ідрыс, Глюсман, Гайшпуйт, Гайліс, Кронберг, Крамэр, Мэрэн, Некундэ, Розенбэрг, Прайтсок і Фальдман.

Самыя прозьвішчы гавораць, — дадае „Украінская Грамада“, — хто такія гэтыя судзьдзі, ды хто правіць на т у Маскве.

Ці-ж ня відаць, галава ў галаву— Маскалі!...

Розныя весткі.

— 8 г. кастрычніка вечарам, у Вене—сталіцы Аўстрыі, было землетрасеньне, якое перапудзіла жыхараў.

— У працягу нейкага часу не перастае землетрасеньне ў Крыме. Землетрасеньне нарабіла там многа шкоды. Людзі начуюць у палатках, бо пры кожным страсеньні зямлі рушацца дамы, забіваючы сваіх жыхараў.

Усякія здарэньні.

— У Дабруджы (Румынія) здарылася паводка. Ад навалыніцы, у рэках гэтак прыбавілася вада, што яна разьлілася за берагі і заліла вялікія абшары. У м. Добрыч вада знішчыла 143 дамы, 25 чалавек утапілася.

— У Амерыцы, у Кэмпбэрлі блізка Эпэльтона на паперні правалілася падлога другога паверху, якая пахавала пад сваімі абломкамі 125 работнікаў.

НАВІНЫ.

— **Беларускі Народны Тэатр у Лаварышках.** У нядзелю 9 кастрычніка Бел. Нар. Тэатр зрабіў выступленьне ў Лаварышках, Віленска-Троцкага пав. Была адыграная „Паўлінка“ і „Заручыны Паўлінкі“, а таксама прапены некалькі беларускіх песьняў.

— **Арышт А. Войціка.** Гр. А. Войціка быўшага рэдактара газеты „Сялянская Праўда“ арыштавалі і пасадзілі ў вастрог у Вільні, каб адсядзеў 4 мес. кару за „прастукі“ ў справе даўнейшага рэдактарства.

— **Марны трыумф.** Кс. Талочка, які да гэтага часу працаваў у польскай газэце „Przeгляд Wileński“, арцыбіскуп забараніў далей вясці гэтую працу.

Кс. Талочка, які здаецца „грашыў“ сваёю прыхільнасьцю да Беларусаў, працуючы ў „Przeглядzie Wileńskim“, высвятляў справы каталіцкага касьцёлу, а дзеля гэтага з прычыны забароны на гэта, рэдакцыя „Prz. Wil.“ выражае вялікі жал, тлумачычы гэта тым, што ня здо-

лея ў далейшым без падмогі кс. Талочкі выкарыстаць праўдзівыя пагляды на каталіцкія касьцельныя справы. Ясна, што ад гэтага пацярыць справа касьцёлу, а калі так, дык запраўды гэты трыумф-марны. У гэтым можна згадзіцца з „Przeглядem Wileńskim“.

Усё „добра“. Віленскі арцыбіскуп меў гутарку з карэспандэнтам польскай газеты „Rzeczpospolita“. У гэтай гутарцы галава віленскай дыэцэзіі зазначыў, што, як ён асабіста дазнаўся, з асабістых „баданьняў“, дык Беларусы і Літвіны ня хочучы, каб іх родная мова ўводзілася ў касьцёлы. Быццам усе здаволены польскаю моваю.

Але-ж... „Przeгляд Wileński“ піша, што не пасьпеў арцыбіскуп вярнуцца з падарожжы, як надыйшла вестка, што ў Гадудзішках паўстаў скандал у касьцёле, як вынік распараджэньня арцыбіскупа аб скасаваньні датацковага набажэнства ў літоўскай мове ў гадудзіскім касьцёле. І гэта называецца „добра“.

— **Яшчэ аб кс. Бародзічу.** Кс. Бародзіч, які, як ужо ведама, нарабіў скандалаў у Леванполі пасья ўсяго быў адкліканы адтуль, а цяпер знаходзіцца ў Вільні. Уся яго праступная праца, астася не пакаравай. Кс. Бародзіч толькі што выдаў 200 экзэмпляраў новага мэмарыялу, у якім ізноў робіцца нявінна пацярыўшым за сьвятую справу — пашырэньне польскасьці. Як пішуць некаторыя газеты, дык кс. Бародзіч тлумачыцца, што ён пацярыў ад таго, што нагаварылі на яго праваслаўныя пашы і людзі ня польскае нацыі.

Да гэтае весткі прытачам выпіску з „Przeglądu Wileńskiego“:

„Увесь гэты няздарны памфлет (мэмарыял) маючы на мэце несмачную аўтарэкліму нефартуннага апостала, не заслугоўваў-бы на ўвагу калі-б ня гэтакія здарэньні, што, паміма ўсяго, афіцыйныя дзейнікі блізка і паважна прымаюць справу кс. Бародзіча і трактуюць яго, як запраўды нявінна пацярыўшага. Сьведчыць аб гэтым (пэўна ня выдумаў гэта кс. Бародзіч), што пан Прэзыдэнт Рэчыпасалітай, маршалак Пітсудскі, міністры ўнутранніх і замежных справаў, кс. кардынал Глэнд і ін. прыслалі кс. Бародзічу прывітальныя спачувачыя тэлеграмы“.

Дык пасья гэтага запраўды нека дзіўна становіцца.. Навошта было адклікаць кс. Бародзіча з Леванполля?.. Няхай-бы ён рабіў-бы і далей там скандалы!..

— **Дагадаліся...** Да гэтага часу ўва ўсіх пашпартых, ня гледзячы на нацыянальную прыналежнасьць асобы, пісалася — Паляк. Рэч ясная, што проці гэтакіх штукі пратэставалі: Беларусы, Украінцы, Літвіны і г. д. Пасья такіх пратэстаў, як відаць з палемікі паміж польскімі газэтамі: „Przeгляд Wileński“ і „Myśl Niepodległa“, польскія ўрадавыя колы выдумалі новую штучку. Паводле гэтае новае штукі — у пашпартых ужо ня віпацца нічога адносна нацыянальнай прыналежнасьці... Гэтая рубрыка астаецца незапоўнянай.

Жабраку абнова—брак!
Людзі скажуць: ён багаты,
Паглядзі, які халат!
На парог ня пусьцяць хаты,
Крыкнуць: „Вон, пашлі назад!“
Заскуюць яшчэ сабакам
Ды дадуць і кулакоў...
Рвань ёсьць беднасьці адзнака,
Беднасьць—доля жабракоў.
А зірнуць, вось, на такога,—
Хіба той ня дасць, хто ліх...
Слухай ты мяне, старога,
Лепей ведаю я іх.
— А скажы, дзед: ці ня можна
Жыць праўдзіва, а ня так?...
— Ну, а як скажы, а як?
Галава твая парожна!
Дзе-ж тут зман той? вось дзівак!
Раз узяўся ты за гуж,
Не кажы, што я ня дуж;
Трэба ведаць тут парадкі:
Зьверам будзь сярод зьвяроў,
Між авечак—ягняткам...
Толькі так, каб я здароў!
Ты паслухай, што скажу я:

Думала варона,
Чорная хвальбона—
Хай не марыкуе;
Думала-гадала,
Што ёй сьвету мала
І чагось бракуе.
Пташкі ўсе, як пташкі:
Лёгкі лёс ці цяжкі,
А жывуць, як трэба.
Хто жыве ў балоце,
Гнёзды ўе ў чароце,
Мае свой кус хлеба:
Чапля ловіць рыбу,
І ў сваю сядзібу
Носіць бусел жабы.

Плюхаюцца качкі,
Гусі, іх сваячкі,—
Ім вада была-бы.
А хто жыў на полі,—
Меў там свае ролі,
Свой парадак пэўны.
Толькі тэй вароне
Паў на глузд, Сымоне,
Замер неспадзеўны:
Хоча быць арліцай,
Бліснуць бліскавіцай
У надземнай багне,
Каб ва ўсім стварэньні
Выклікаць здзіўленьне—
Славы сабе прагне.
І варона з шула
Крыльямі ўзмахнула—
Вышай, вышай, вышай!
Яна ўжо высокая,
Чуць угледзіць вока,
І здаецца мышай.
Толькі-ж хто ні глянэ
На яе лятаньне,
Кажа: то-ж—варона!
Бачыць—прагарэла,
Бо ня вышла дзела,
Не па ёй карона!
Але не шманае
Пташчына дурная,
Новы шлях цярэбіць:
Спаганю сваё я,
Спробую другое—
Папльву, як лебедзь!“
Дэбае варона
На адхон затону.
Дэбае, гяргеча;
Стала над вадою
І—бух з галавою!
Шугнула, бы з пачы,
Вымакла, бядачка,
Бо яна ня качка,

Чуць не затанула.
Вылезла на бераг,
І пана ёй шэлег—
Не ўзьляціць на шула.
Кінула варона
Дасяганьне трону,
Зноў ідзе на летнік.
І да гэтых часаў
Ёй зачынён засаў:
Ёй прызначан сьметнік.
Дык ня будзь, Сымоне,
Падобен вароне
І ня круці носам,
Слухай ты старога,
Не кажы пустога...
Ды... змагайся з лёсам!—

Хлопчык слухаў, ды ня верыў:
Лжэ ён, гэты стары пень,
І дзядоўскія намеры
Ясны хлопчыку, як дзень.
І Сымон даўно заўважыў,
Як дзед пазухі бярог,
Як размовы меў аб кражах,
Як казаў аб зладзях.
— Ці дзед хвор?—пытаў хлапчына,—
Што хапаешся за бок?
— Дый ня дуж такі, браток.—
Крэхча хітры старыччына,
Стогне, войкае нарокам,
Як-бы й праўда што баліць,
А ў старога там, за бокам,
Срэбра цэлы спрат ляжыць.
Вось ён байкі выдумляе,
Як зладзеў моцна б'юць,
Што за доля іх спаткае,
Калі ў пекла пападуць.
Як іх толькі ня ўшчуваюць:
Вараць іх чарты ў катлох,
Скуру кіпцямі здзіраюць
З іх зладзейскіх рук і ног;

Б'юць у сьпіну бусакамі
І жывое мяса рвуць
І па пальцах малаткамі
Жараць, косьці іх таўкуць.
А найгорай тым трапляе,
Хто няшчасных жабракоў
Крыўдзіць або абкрадае—
„Не сказаць—каб я здароў!“

IV

Быў якраз пачатак мая.
Ну й была тады вясна!
Ось такая, што бывае
Можна ў сотні лет адна:
Было ў меру ўсё і ў пору:
Дожджык прайдзе, зноў цяпло,
Травы, краскі гнала ўгору
На прасторы, на сьвятло.
Выйдзеш з хаты надасьвеце,
Так і піў-бы дух зямлі,
І расьлі-б, здаецца, дзеці,
Каб іх кінуць на ральлі.
А дзянёчак як настане,
Тая ранічка вясны!
Кропля роскі на каштане
Блеск запальвае дзіўны;
У ёй зорчын сьмех блукае,
І вясёлкі ў ёй дрыжаць,
А лес радасьцю гукае,
Шчасьцем вее сенажаць.
А вакол так ціха-гожа,
А паслухаеш—чутно,
Як расьце трава і збожжа—
Нівак сьвежае руно.
І з зямлі празрыстым парам
К небу ўзносіцца туман,
Як малітва сонцу, хмарам,
І дрыжыць, гарыць пажарам
Скат узгоркаў і курган.

(Далей будзе.)

Змаганьне за беларускую матуру.

Як вядома ў межах Польскай Рэспублікі існуе чатыры прыватныя беларускія гімназіі— ў Вільні, Радашкавічах, Наваградку і Клецку ў якіх наша моладзь чэрпае навуку ў сваёй роднай мове. Ня глядзячы на тое, што навука выкладаецца паводле праграмаў урадавых сярэдніх школаў (як і ў польскіх гімназіях), беларускія гімназіі пазбаўлены права выдаваць дзяржаўнае матуры, якая адчыняе вароты вышэйшых школаў у Польшчы.

Гэтакім парадкам наша моладзь пастаўлена ў нязвычайна цяжкія варункі, бо ня маючы доступу да польскіх вышэйшых школаў павінна шукаць сабе вышэйшай веды заганіцай, дзе пасведчаньні аб сканчэньні беларускай гімназіі — тракуюцца на роўні з дзяржаўнымі матурамі.

Усе стараньні як школьных, так і іншых арганізацыяў аб наданьні беларускім гімназіям правоў публічнасьці не прынясьлі да гэтай пары пажаданых рэзультатаў. Праўда, на пісьмы Дырэкцыі Беларускай Гімназіі ў Вільні з дня 20 і 31 сакавіка 1925 г. Кураторыум Віленскага Школьнага Вокругу пісьмом з дня 7-га красавіка т. г. — згадзілася правесці экзамены сьпеласьці для абітур'ентаў Віленскай Беларускай Гімназіі ў месцы верасні 1925 г., аднак-жа экзамены гэтыя, як вядома, ні адбыліся. На просьбы ў справе экзаменаў сьпеласьці ў гэтым годзе, Кураторыум наведміла, што згодна з распараджэньнем міністэрства В. Р. і А. П. ад 29.XI-1926 г., № 11-13593/26 экзамены сьпеласьці могуць адбывацца толькі для абсалютнаў тых прыватных гімназіяў, у якіх навучаньне вядзецца ў тэй мове, у якой навучаецца ў дзяржаўных гімназіях, маючых правы публічнасьці. Мала гэтага, да сьлетняга году беларуская моладзь, якой матэрыяльнае становішча не дазваляла шукаць навукі заганіцаю—мела прынамся магчымасьць хадаці да Віленскага Унівэрсытэту—як вольныя слухачы (бяз студэнцкіх правоў) аднак распараджэньнем Міністэрства В. Р. і А. П. наша моладзь пазбаўлена і гэтага агранічанага права. Цяпер Управа Т-ва Беларускае Школы зьварнула ў 27.IX с. г. да міністра В. Р. і А. П. з просьбай спыніць вышэйпаказаны распараджэньні і надаць правы публічнасьці беларускім гімназіям у Вільні, Наваградку, Радашкавічах і Клецку. Цікава што з гэтага будзе?

Весткі з Краю.

Аб нашых самаўрадах.

(Ваўкавыск).

Бяручыся за пісаньне карэспандэцыі, ня ведаю адкуль пачаць апісваць самаўрады нашага павету—ці ад Ваўкавыска ды цягнуцца па дарозе ў кірунку на Пружану ці наадварот.

Жывучы ў Ваўкавыску па спосабу грабель, пачну грабці да сябе, а гэта знача, пачну апісваць ад Лыскава, ад першае, з боку Пружаны, воласьці нашага павету.

Пачаліся тут выбары, як і ўсюды, пад лэзунгам і нацыянальнае і працоўнае перамогі, а кончылася на Луке... Ня больш ня менш кончылася тым, што даўнейшы воіт п. Лука, астаўся на сваім месцы.

Грабучыся ад Лыскава бліжэй да Ваўкавыска спыняюся ў Падароску і калі грабянуў тут, дык убачыў п. Чапліеўскага на пасадзе воіта, які тут „чапляецца“ якраз ад патупу. Знача, перавыбары нічога і тут не перамянілі. А калі гэтак, дык ясна, што ні ў Лыскаве і ні ў Падароску нічога не перамяніцца. У гэтых мясцовасьцях людзі з цялячым розумам і воляю, калі не магі, пры першай аказіі, скінуць ярмо! Няхай-бы было-б новае!...

Калі-б не рухацца далей, дык можна было-б і сур'эзна падумаць, што жыхарства Лыскаўскае і Падароскае гміны зусім вікудышныя... Але-ж грабуся далей і гэтакім парадкам даходжу да Ізабэліна. Тут ужо бачу новае зьявішча. Воіт новы, але-ж ня той каго хацела жыхарства. Ізабэлінская валасная Рада выбрала воітам Лехманта, але-ж пан стараста выбар уняважніў і пастанову Рады адкінуў, падарыўшы Ізабэлінцам воіта ад сябе.

Дык можа і справядліва зрабілі Падарашчане і Лыскаўцы, што адразу выбралі таго, каго хацеў павятовы стараста? Можа... Але не!... Чэсьць і слава Ізабэлінцам, праявіўшым сваю беларускую нацыянальную сьведомасьць! Хоць перамогі яны і не дабіліся, але-ж іх добры ўчынак зацінае залатымі літарамі ў гісторыю змаганьня за свае нацыянальныя правы.

Выбранага на воіта гр. Лехманта, павятовы стараста не зацьвердзіў дзеля таго, што быў зроблены данос. Копію даносу стараста выдаў гр. Лехманту, які скіраваў жалабу на даношчыка ў суд Суд за зьявагу гр. Лехманта, даў даношчыку 2 тыдні арышту. Вінаград.

КУТОК САТЫРЫ І СЬМЕХУ.

Смычка.

Пасьля працоўнага дня Сьцяпан лёг спаць некай раней. А яго жонка Гануля нешта яшчэ шыла.

І вось, у цішыне ночы Гануля пачула, што яе Сьцяпан некай раптоўна праз сон засьмяяўся. Пасьля праз хвіліну, некай трывожна заохкаў, а пасьля выдаў крык о-го, о-го...

Не зважаючы на сьмех, пачуўшы ох ды о-го, Гануля зразумела, што яе Сьцяпану нешта страшнае сьніцца, перапудзіўшыся хутчэй збудзіла яго, ды пытае: „што табе такое рабілася?“

Сьцяпан, працёршы вочы, плюнуў і пачаў расказваць Ганулі: „Сплю я і сьніцца мне, здаецца нейкі стары, вусаты, але яшчэ даволі моцны чалавек, трымае, быццам, бела-малінавы сьцяг, на якім, добра я на т не разабраў, напісана „Mocarstwowa“.

За правую палу яго трымаецца таксама нейкі незнаёмы чалавек, на лобе ў якога напісана „Ziemianin“, а за левую палу трымаецца другі чалавек, на лобе ў гэтага напісана „Praca“.

З заду за фалды „Земяніна“ леваю рукою трымаецца чалавек з надпісай „Cat“, у правай рупцэ ён трымае газету „Słowo“. За „Прапу“ трымаецца праваю рукою „Bor“, а ў левай рупцэ ён мае газету „Kurjer Wileński“.

За правую палу Цата трымаецца леваю рукою „доктар“ Паўлючок, у правай рупцэ ён мае „Беларускае Слова“, а ніжэй сьпіны Паўлючкавай напісана „канцэсія“.

За левую палу Цата праваю рукою трымаецца „Białorusin“ Франчук, у левай рупцэ яго „Беларускі Дзень“, а ніжэй сьпіны ў Франчука напісана „8000“.

За правую палу Бора леваю рукою трымаецца спадар Янчук, у правай яго рупцэ лістоўка „Народ“, а ніжэй сьпіны яго напісана „місюгіна“.

За левую палу Бора праваю рукою трымаецца масон Цкевіч, у левай яго рупцэ газета „Наша Праца“, а ніжэй сьпіны Цкевіча напісана „ветыкальнасьць“.

Цкевічаў і паўлючкаў язькі, доўгія як вяршкі, выцягнуліся наперад усяе „смычкі“ і сходзяцца ў адно, а язькі рэшткі гэтае дзівоснае кампаніі таксама доўгія ўтыкаюцца ў тое месца дзе сходзяцца язькі Цкевіча і Паўлючка.

Уся гэтая смычка віляючы, як хвостом, канцом агульнага язькі, здаецца кружылася на адным месцы, я-ж стаяў і сьмяяўся, ажно бачу, здаецца, скіраваўся той хвост да мяне, а з яго клубы полымя выходзяць ды ідуць проста на мяне. Тут я, здаецца, і заойкаў.

На шчасьце трымаў, здаецца, я нож, дык ня чакаючы шась па хвасту, знеаткуль, здаецца зьявілася ты, ды бух з вядра вадою.

Ад гэтае нашае абароны прапала ўся задняя чацьвёрка, толькі мокрае месцячка асталася. Пярэдняя пяцёрка паняслася на захад сонца, а тагды, калі глянуў я на свой нож, дык бачу, што гэта ня нож, а газета „Сялянская Ніва“, а ў цябе не вядро, а „Беларуская Крыніца“.

Ну і смычка, а няхай яе чарты возьмуць—сказаў канчаючы гутарку Сьцяпан і плюнуўшы яшчэ раз, адварнуўся на другі бок і заснуў.

Нож.

Фруктовыя дрэвы (прышчэпы) і ягадныя кусты,

выгадаваныя на месцы ў савадзтве „Мазалёва“ МОЖНА ТАМ КУПІЦЬ У ВЯЛІКІМ ВЫБАРЫ.

Заказы прыймаюцца:

Вільня Завальная 6—2, а таксама на месцы ў савадзтве.

— Цэны даступныя. —

У сувязі з рэарганізацыяй Беларускага Народнага Тэатру ПАТРЭБНЫ мужчынскія і жаночыя сілы.

Кандыдаты(кі) павінны мець здольнасьць да сцэны, добры голас для пяньня ў хоры, а таксама іншыя варункі прыгожыя.

Зварачвацца на адрэс:

Вільня, Завальная № 6 кв. 5
Беларускі Інстытут Гасп. і Культуры.

Пісьмо у Рэдакцыю.

Ветліва прашу аб бясплатным зьмяшчэньні ў часопісі наступнага камунікату:

Камісар Ураду на м. Вільню падае да ведама, што ад дня 8 кастрычніка с. г., згодна з Распараджэньнем Пана Міністра Ўнутраных Справаў ад 16 жніўня с. г., забаронены перамол жыта на муку ніжэй 65% вымолу, а таксама забаронена ўжываць да пераробу на ўсялякага роду нячыва ў прамысловых зэкладах мукі, што паходзе з перамолу ніжэй паданай нормы.

Вінаватыя парушэньня ўспомневага распараджэньня падпадць, згодна з арт. 4 і 5 Распараджэньня Пана Прэзыдэнта Рэчыспалітай ад 31.VIII 1926 г., пад грашавую кару да 10000 злотых, або да 6 тыдняў арышту.

(—) Стрэміньскі,
с. аб. Камісара Ураду на м. Вільню.

Юрыдычныя парады ў Беларускім Інстытуце Гаспадаркі і Культуры.

Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры арганізаваў Юрыдычную Сэкцыю, якая мае на мэце даваць парады сялянству ў рожных справах, як цывільных, так і палітычных.

Юрыдычная Сэкцыя Інстытуту знаходзіцца пад кіраўніцтвам спецыялістага юрыста і затым парады будуць насіць цалком характар адвакацкіх парадаў. Парады можна атрымаваць на месцы ў Вільні асабіста, а таксама дарогай карэспандэнцыйнай. Кожная парада, як вусная, так і лістовае каштуе 50 грошай. Незалежна ад парадаў Юрыдычная Сэкцыя Інстытуту, на жаданьне Інтэрэсантаў, можа арганізаваць судовую абарону ў цывільных і палітычных справах, якія разьбіраюцца, як на месцы ў Вільні, так і на правіяцці.

Зварачвацца на адрэс: Вільня, Завальная 6—5, Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры, Юрыдычная Сэкцыя.

НАШАЯ ПОШТА.

Я. Гану. — Вестку атрымалі, па магчымасьці зьмесцім.

М. Стрэшку. — „І мы“—атрымалі. Цяпер зьмясьціць ня можам з прычыны друку паэмы. Вясковаму Беларусу. — У адным з папярэдніх нумараў „С. Н.“ ўжо была зьмешчана карэспандэнцыя падобнага зьместу да Вашай карэспандэнцыі. Пішыце на іншую тэму.

В. Санюшу. — Пробны нумар паслалі.

Э. Буську, К. Жэрку, Ів. Савіцкаму. — Газету пасылаем.

Дасталі ад:

Л. Хамінскага — 5 зл.; Гіргеля Косьці — 4 зл.; Русака Язэпа — 3 зл.; Калача Ул., Бульбы Мікалая — па 2 зл.; Богана Мікалая — 1 зл.

У гэтым месяцы маюць выйсьці з друку КАЛЕНДАРЫ на 1928 г.

Календар кніжка, выдавы Беларускім Інстытутам Гаспадаркі і Культуры.

Календар сьценны (адрыуны), выдавы Т-вам „Пагоня“.

Зьмест календароў вельмі багаты і рожнародны. ЦЭНЫ на календары будуць самыя нізкія.

ЗАКАЗЫ НА КАЛЕНДАРЫ

просім прысылаць у кнігарні:

- 1) Кнігарня „Пагоня“—Вільня, Завальная 7.
- 2) Кнігарня Ст. Станкевіча—Вільня, Вострабрамская 2.

Ад 1-га кастрычніка с. г. ў Вільні пачаў выдавацца двухтыднёвік

„Праваслаўная Беларусь“ прысьвечаны царкоўным, палітычным і грамадзянскім пытаньням.

Часопісь ставіць сваю мэтай асьвятленьне царкоўнага жыцьця з пункту гледжаньня саборнага-каванічнага, і палітычных, нацыянальных, сацыяльных і грамадзкіх пытаньняў з погляду праваслаўна-хрысьціянскага.

У часопісі прымае найбліжэйшы ўдзел ведамы каваністы і палітычны беларускі дзеяч сэн. В. В. Багдановіч.

Цана асобнага № — 30 гр.

Да канца году — 1 зл. 50 гр.

З падпіскай просьць зьвартацца па адрэсу:

Wilno, Ludwisarska 1
Redakcja „Праваслаўная Беларусь“.